

INFORME DE EXECUCIÓN

Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima
2019-2023

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
MEDIO AMBIENTE E
CAMBIO CLIMÁTICO

INFORME DE EXECUCIÓN PLAN REXIONAL INTEGRADO DE ENERXÍA E CLIMA 2019-2023

1.- Antecedentes	1
2.- A ambición climática da Unión Europea	2
3.- As emisións de gases de efecto invernadoiro en Galicia	5
4.- O papel de Galicia na loita fronte ao cambio climático: A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050	14
5.- Avaliación do Plan Rexional Integrado 2019-2023	19

1.- ANTECEDENTES

O 3 de outubro de 2019 tivo lugar a aprobación da [Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050](#) por parte do Consello da Xunta de Galicia, como instrumento planificador na loita fronte ao cambio climático e a transición enerxética na nosa Comunidade, de cara ao horizonte temporal 2050.

Esta Estratexia establece as grandes liñas de acción na loita contra o cambio climático desde unha perspectiva rexional, centrada en Galicia, permitindo tamén contribuír aos obxectivos establecidos a nivel global nesta materia.

A EGCCE 2050 ten un carácter netamente transversal, incidindo practicamente en todas as políticas sectoriais e niveis da Administración polo que o seu desenvolvemento e implantación ten que incorporar todas as accións sectoriais que contribúan ao cumprimento dos obxectivos definidos.

Por iso, o proceso de implantación e desenvolvemento da estratexia instrumentase a través da Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, que constitúe o órgano de coordinación e colaboración en materia de cambio climático na que están representados os distintos departamentos da Administración galega con implicación na loita fronte ao cambio climático.

A implantación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 desenvólvese seguindo un determinado cronograma de execución ao longo do horizonte temporal contemplado cara ao ano 2050.

Dada a amplitude temporal que abrangue este documento estratéxico resulta necesaria a implantación dos obxectivos a través de Plans Rexionais Integrados de Enerxía e Clima con horizontes temporais mas curtos. Esta fórmula de implantación está orientada a facilitar a realización dunha avaliación continua e a introdución dos axustes precisos para maior eficacia da Estratexia na consecución do seus obxectivos.

Neste proceso, estableceuse un primeiro horizonte temporal 2019-2023 instrumentado a través do [Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2019-2023](#) para o Desenvolvemento e Implantación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, cuxo informe de avaliación se está a presentar neste mesmo documento.

O remate deste primeiro Plan Rexional, abre o seguinte período co segundo Plan de Enerxía e Clima (2024-2030) e a propia actualización do documento estratéxico.

2.- A AMBICIÓN CLIMÁTICA DA UNIÓN EUROPEA

O Consello Europeo, nas súas Conclusións do 12 de decembro de 2019, apoiou o obxectivo de alcanzar unha UE climaticamente neutra de aquí a 2050, en consonancia cos obxectivos do Acordo de París, recoñecendo ao mesmo tempo que é necesario instaurar un marco facilitador que beneficie a todos os Estados membros e que abarque os instrumentos, incentivos, medidas de apoio e investimentos adecuados para asegurar unha transición eficiente en termos de custos, xusta, así como socialmente equilibrada e equitativa, tendo en conta as diferentes circunstancias nacionais en canto aos puntos de partida.

O 4 de marzo de 2020, a Comisión Europea adoptou a súa proposta de Lei Europea do Clima como importante compoñente do Pacto Verde Europeo. O 17 de setembro de 2020 a Comisión adoptou unha proposta que modificaba a súa proposta inicial para incluír un obxectivo revisado de redución das emisións da UE no 55 % como mínimo para 2030. A Comisión publicou tamén unha Comunicación sobre o Plan do Obxectivo Climático para 2030, acompañada dunha avaliación de impacto exhaustiva.

Nas súas Conclusións de 10 e 11 de decembro de 2020, o Consello Europeo referendou un obxectivo vinculante para a UE de redución interna neta das emisións de gases de efecto invernadoiro (GEI), de aquí a 2030, de polo menos un 55 % con respecto aos valores de 1990.

O Consello adoptou a súa orientación xeral o 17 de decembro de 2020, tras o cal o Consello e o Parlamento iniciaron unha serie de diálogos tripartitos co fin de alcanzar un acordo sobre o texto definitivo.

En abril de 2021 os negociadores do Consello e do Parlamento Europeo alcanzaron un acordo político provisional polo que se consagra na lexislación o obxectivo de neutralidade climática da UE para 2050 e un obxectivo colectivo de redución das emisións netas de gases de efecto invernadoiro en, polo menos, un 55 % de aquí a 2030 con respecto aos niveis de 1990.

En xullo de 2021 entrou en vigor o Regulamento Europeo sobre o Clima (Lei europea do Clima), un elemento fundamental do Pacto Verde Europeo, polo que os países da UE están xuridicamente obrigados a lograr os obxectivos climáticos para 2030 e 2050.

Este Regulamento establece o marco das medidas que han de adoptar a UE e os Estados membros para reducir progresivamente as emisións netas de GEI, polo menos, un 55% en 2030 e alcanzar en última instancia a neutralidade climática na UE de aquí a 2050.

E para poder acadar este novo nivel de ambición, a Comisión Europea aprobou o paquete lexislativo "Obxectivo 55" (Fitfor55) en xullo de 2021. Este paquete é moi importante pola cantidade de normas que se modifican (inclúe 13 leis revisadas e 6 propostas de lei

relacionadas co clima e a enerxía), a profundidade destas modificacións e o impacto que vai ter na economía e na vida das persoas. Trátase dun conxunto de propostas interconectadas, todas elas orientadas cara o mesmo obxectivo de garantir unha transición xusta, competitiva e ecolóxica de aquí a 2030 e máis aló.

En xeral, o paquete reforza oito actos legislativos existentes e presenta cinco novas iniciativas nunha ampla gama de ámbitos políticos e sectores económicos: clima, enerxía e combustibles, transporte, edificios, uso da terra e silvicultura.

Quérese garantir unha transición equitativa e socialmente xusta, que manteña e reforce a innovación e a competitividade da empresa.

Ante este panorama de políticas na escala internacional, e europea en particular, Galicia está a traballar activamente na súa transposición á súa realidade.

Durante o 2023, o Parlamento Europeo aprobou:

- A revisión do réxime de comercio de dereitos de emisión da UE (RCDE UE) para incluír sectores contaminantes, como os edificios e o transporte por estrada, a partir de 2027 (no RCCDE II), e o transporte marítimo que se introducirá gradualmente entre o 2024 e o 2026. Estas reformas eliminarán progresivamente os dereitos de emisión gratuítos para a aviación en 2026 e fomentarán o uso de combustibles de aviación sostibles.
- A implementación do instrumento de fuga de carbono, Mecanismo de Axuste en Fronteira por Carbono (MAFC), que poñerá un prezo ao carbono nos produtos importados con altas emisións de carbono (ferro e aceiro, cemento, abonos, aluminio, hidróxeno e electricidade) para contrarrestar a deslocalización cara a países con obxectivos climáticos menos ambiciosos.
- O Fondo Social para o Clima, para garantir unha transición enerxética xusta, que aborda a pobreza enerxética e o acceso á mobilidade de baixas ou cero emisións.
- A repartición de esforzo entre os países da UE para aumentar os obxectivos nacionais de redución de emisións do 29% ao 40% para 2030, nos sectores que non están actualmente cubertos polo RCDE UE e que representan o 60% das emisións totais da UE.
- O reforzo das normas para aumentar a eliminación de carbono na silvicultura e nos cambios do uso do solo (LULUCF), garantindo que as emisións do uso da terra e a silvicultura se compensen cunha absorción equivalente de CO₂ no sector durante o período 2021-2030. Establécese o obxectivo para o 2030 de acadar unhas absorcións de carbono 310 Mt.
- Proposta cero emisións CO₂ en novos coches e furgonetas da UE a partir do 2035.

- Nova Directiva de Eficiencia Enerxética que mellora os obxectivos ata unha redución do consumo final do 38%.
- A revisión da Directiva sobre Fontes de Enerxía Renovables, que eleva o obxectivo da cota de enerxías procedentes de fontes renovables sexa non menos do 42,5% do consumo final bruto de enerxía da Unión no 2030.
- Regulamentos ReFuelUE para o transporte marítimo e aviación co obxectivo de aumentar o uso de combustibles sustentables que contribúan á redución das emisións de gases de efecto invernadoiro nestes sectores de transporte.

Outras iniciativas pendentes de aprobación que forman parte do paquete "Obxectivo 55":

- A nova normativa para reducir as emisións de metano no sector enerxético.
- A revisión da Directiva relativa á eficiencia enerxética, que ten como obxectivo que todos os de nova construción sexan de cero emisións a partir do 2030 e dende 2028 os que son propiedade de organismos públicos.
- O paquete de mercados de hidróxeno e gas descarbonizado co obxectivo de reducir a pegada de carbono do mercado gasístico da UE.

3.- AS EMISIÓNS DE GASES DE EFECTO INVERNADOIRO EN GALICIA

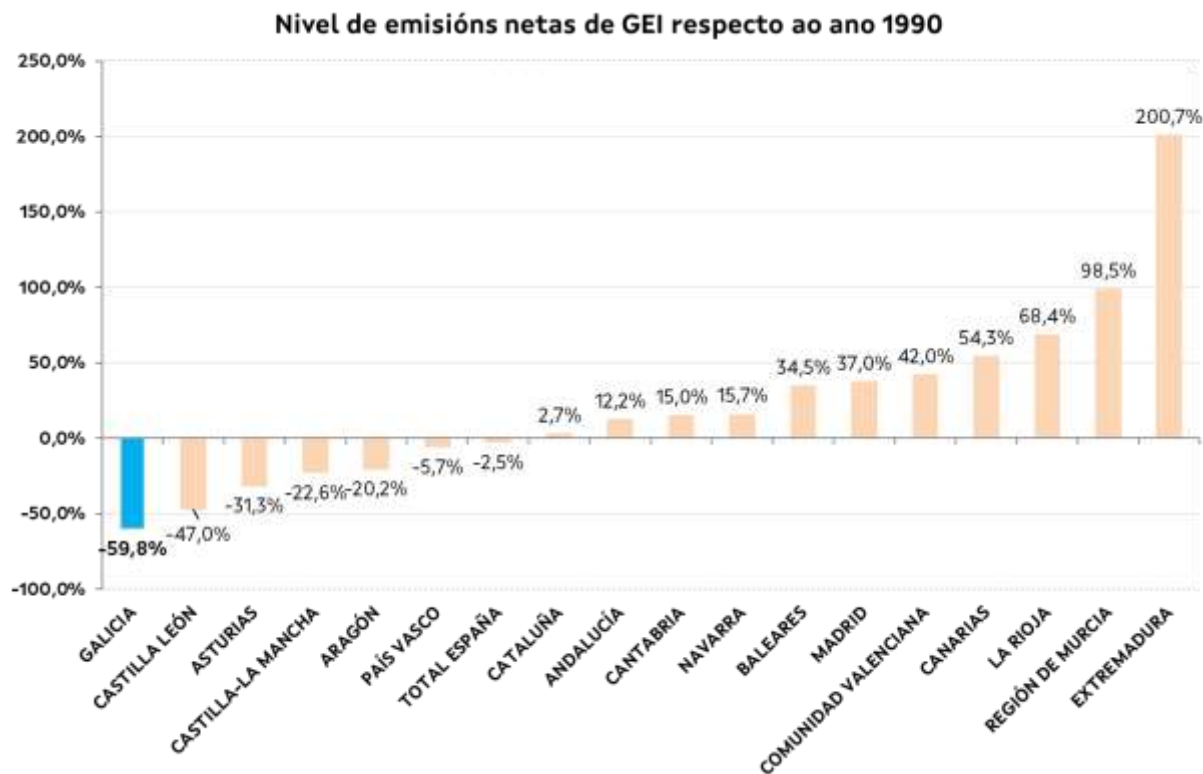
- Galicia é a comunidade autónoma que experimentou o maior descenso no balance entre as emisións e as absorcións de gases de efecto invernadoiro (GEI).
- As emisións brutas de GEI no 2022 situáronse un 33,0% por debaixo do nivel de emisións do ano de referencia.
- Galicia é a segunda comunidade autónoma que máis diminuíu as súas emisións respecto do nivel de 1990, existindo máis de 35 puntos porcentuais de diferenza co nivel de emisións do conxunto do Estado
- Galicia mantén a súa posición de liderado en materia de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro no período posterior á pandemia (2019-2022)

De acordo cos datos facilitados polo Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, as emisións netas dos gases considerados de efecto invernadoiro (CO₂, CH₄, N₂O, PFCs, HFCs, SF₆ e NF₃) ascenderon en Galicia no ano 2022 a 9,6 millóns de toneladas de CO₂ equivalente (Mt CO_{2eq}), o cal resulta do balance entre os 19,5 Mt CO_{2eq} que foron emitidos polos sectores de procesado da enerxía, procesos industriais, agricultura e tratamento e eliminación de residuos (emisións brutas de GEI); e os 9,9 Mt CO_{2eq} que foron absorbidas polo sector de cambios do uso do solo e silvicultura.

Este valor representa unha redución do 59,8% respecto das emisións netas de GEI do ano 1990 (23,8 millóns de toneladas de CO_{2eq}), o que sitúa a Galicia como a comunidade autónoma que experimentou o maior descenso no balance entre as emisións e as absorcións de GEIs, cunha diferenza de máis de 57 puntos porcentuais respecto o conxunto do Estado Español.

	1990	2022	VAR 2022-1990 (%)
Emisións netas GEI España (Mt CO _{2eq})	253,4	246,7	-2,5%
Emisións netas GEI Galicia (Mt CO _{2eq})	23,8	9,6	-59,8%

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

EMISIÓN BRUTAS DE GEI

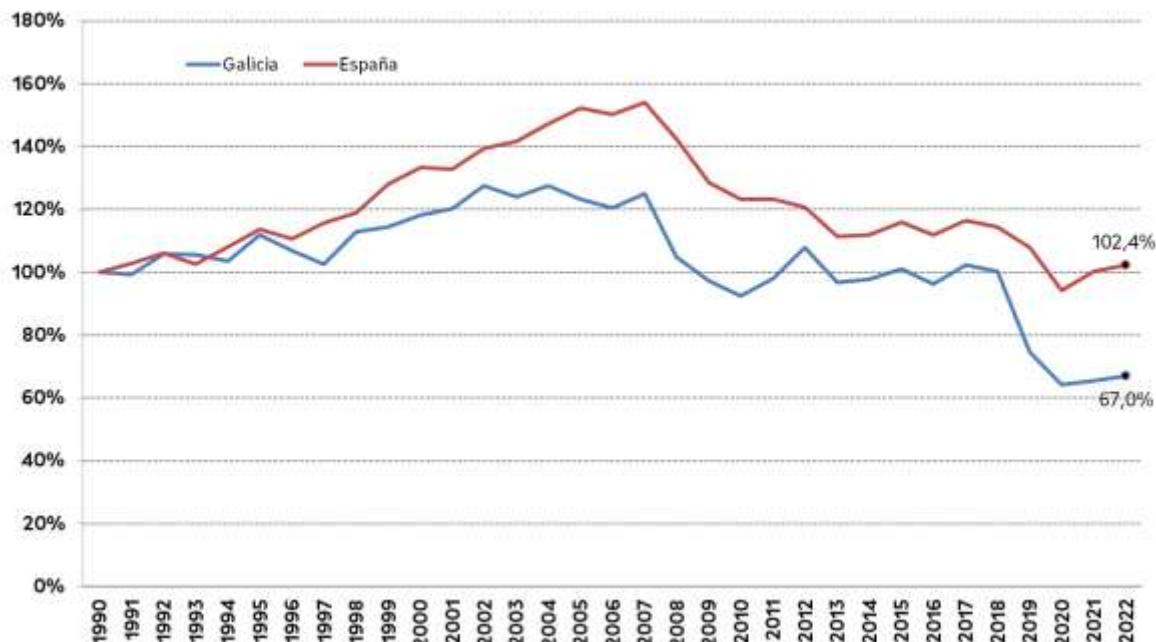
Como se mencionou anteriormente no ano 2022 emitíronse en Galicia 19,5 Mt CO_{2eq}, o cal representa un 33,0% por debaixo do nivel de emisións do ano de referencia. En comparación co resto das CC.AA., Galicia é a segunda comunidade autónoma que máis diminuíu as súas emisións respecto do nivel de 1990, existindo máis de 35 puntos porcentuais de diferenza co nivel de emisións do conxunto do Estado.

	1990	2022	VAR 2022-1990 (%)
Emisións brutas GEI España (Mt CO _{2eq})	287,3	294,2	+2,4%
Emisións brutas GEI Galicia (Mt CO _{2eq})	29,1	19,5	-33,0%

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

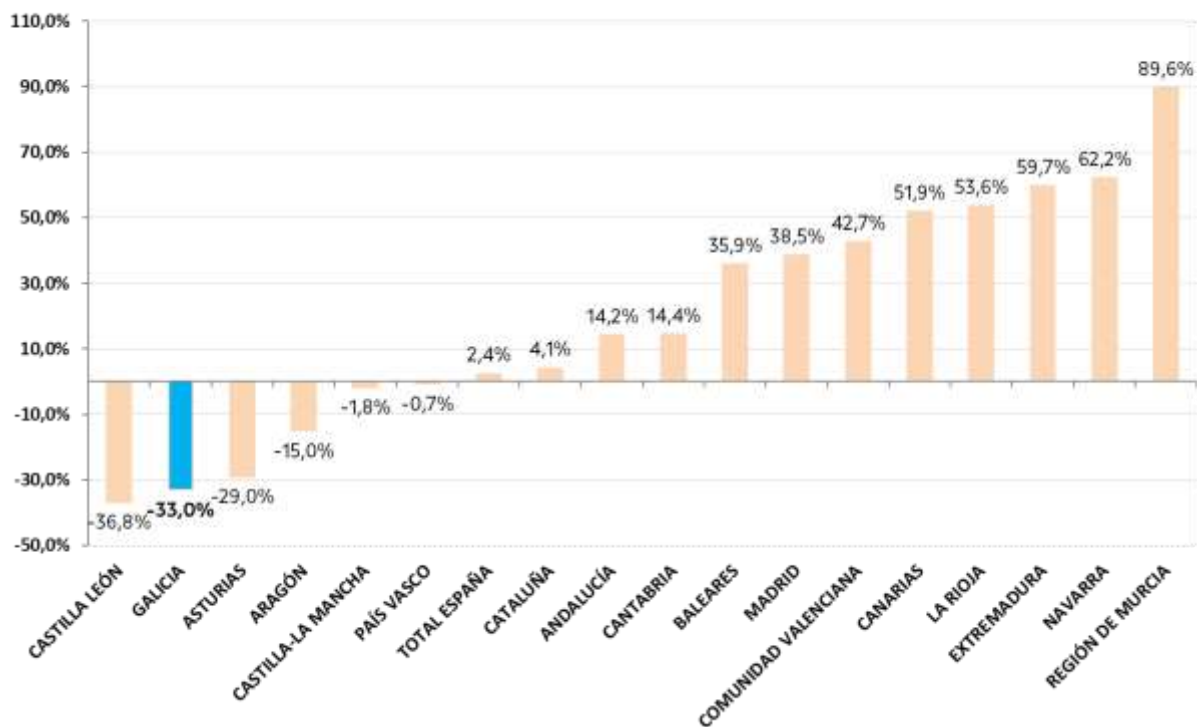

Nivel de emisións brutas de GEI respecto do ano 1990

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

Nivel de emisións brutas de GEI respecto ao ano 1990

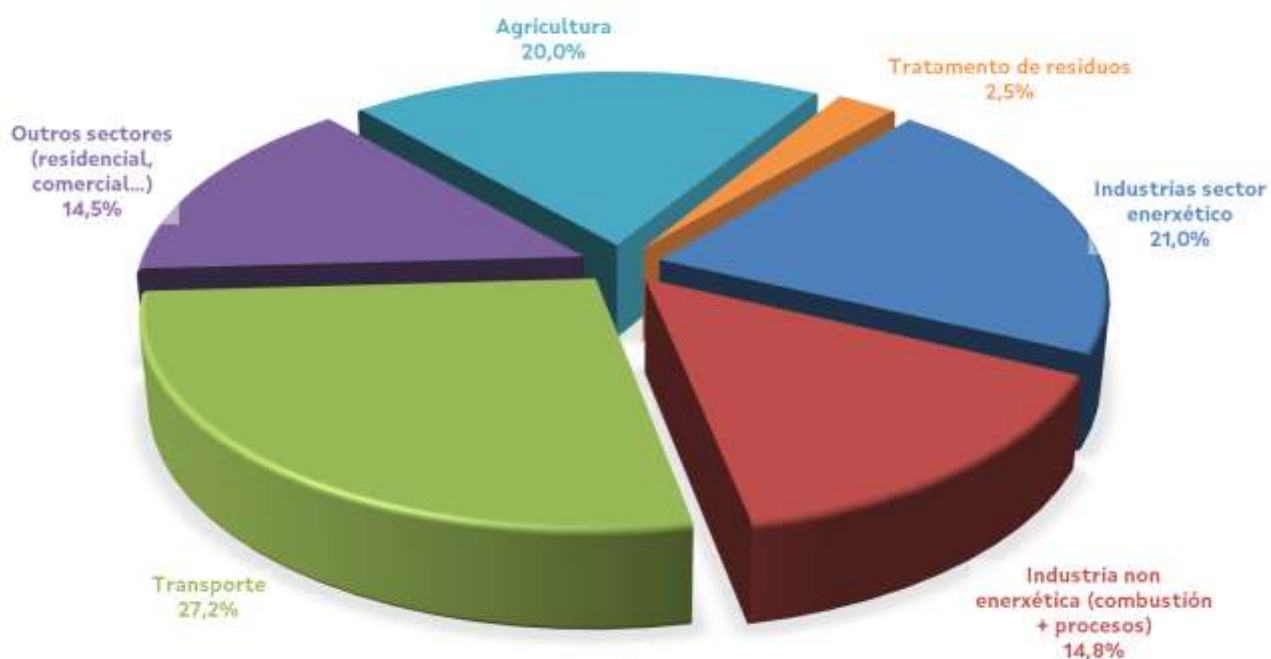

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

A desagregación sectorial das emisións de GEI en Galicia mostra que actualmente o transporte é a principal fonte de emisión na nosa comunidade, representando o 27,2%

do total. As industrias do sector enerxético e o sector agrícola-gandeiro teñen tamén un peso relevante achegando un 21,0% e un 20,0% respectivamente. Xa en menor, medida a industria non enerxética e a categoría “outros sectores” que inclúe as emisións do sector residencial e comercial, contribúen co 14,8% e co 14,5% do total das emisións.

DESAGREGACIÓN SECTORIAL DAS EMISIÓNS GEI DE GALICIA EN 2022

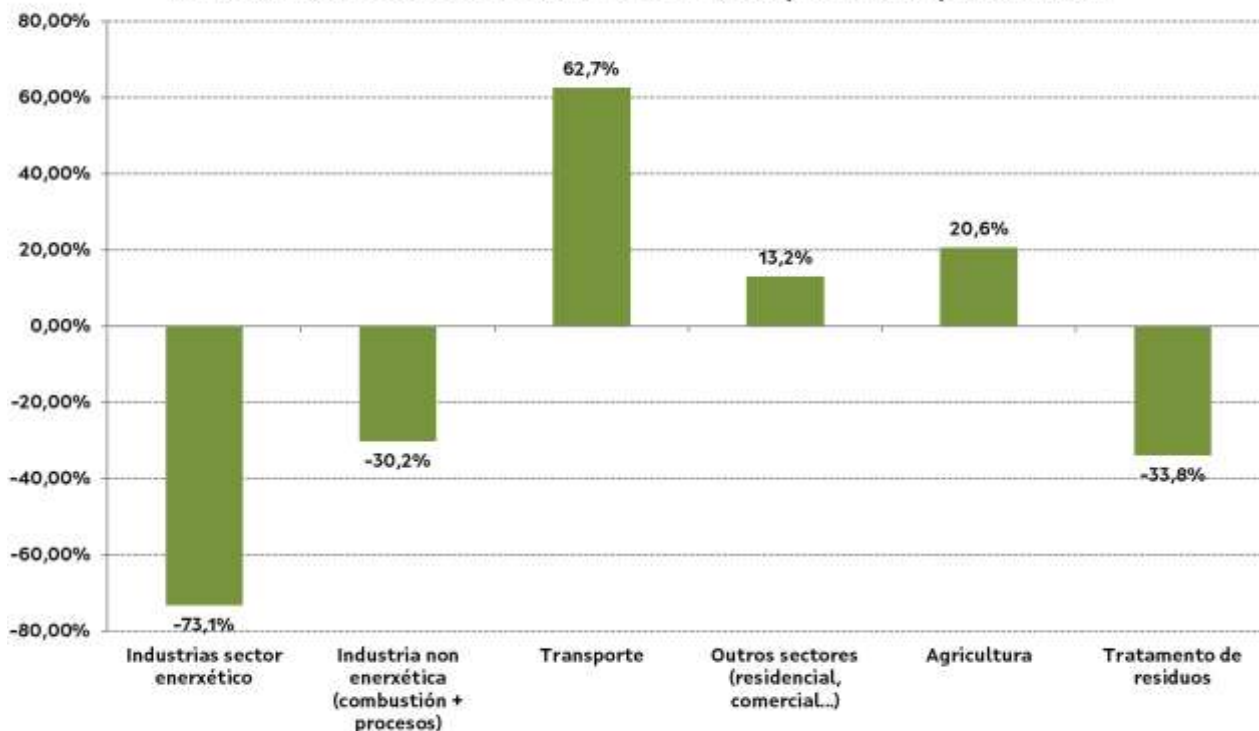

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

A evolución dos distintos sectores respecto do ano 1990 en Galicia mostra un comportamento desigual. Así, mentres que as emisións das industrias do sector enerxético, do sector do tratamento e eliminación de residuos e as emisións asociadas á industria non incluída no sector enerxético diminuíron as súas emisións nun 73,1%, 33,8% e 30,2% respectivamente, sectores coma o transporte, a agricultura, e a categoría “outros sectores”, aumentaron as súas emisións nun 62,7%, 20,6% e nun 13,2% respectivamente.

Variación das emisións brutas de GEI 2022 respecto 1990 por sectores

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos do Ministerio para a Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico

Emisións do sector directiva e emisións difusas

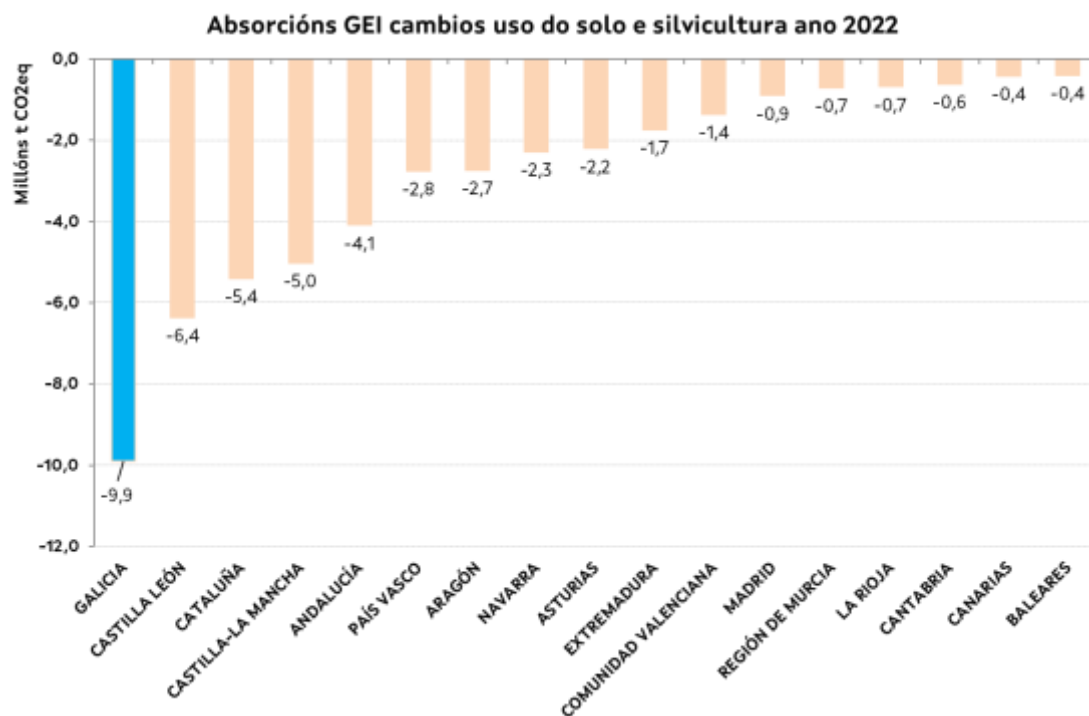
Dos 19,5 Mt CO₂eq emitidos en Galicia durante o ano 2022, 6,0 Mt CO₂eq (30,7%) proveñen das instalacións sometidas ao comercio de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro en Galicia (o denominado sector directiva), correspondendo as restantes 13,5 Mt CO₂eq (69,3%) aos definidos como sectores difusos.

ABSORCIÓN DE CO₂ DERIVADAS DO SECTOR "CAMBIOS DE USO DO SOLO E SILVICULTURA"

As absorcións de GEI en Galicia derivadas do sector de "cambios de uso do solo e silvicultura" acadaron os 9,9 millóns de toneladas de CO₂eq en 2022, o cal representa unha lixeira diminución dun 0,01% respecto do ano 2021, acadándose un aumento da capacidade de absorción dun 88,2% respecto do ano 1990.

	1990	2005	2021	2022
Absorcións GEI Galicia (Mt CO ₂ eq)	-5,3	-8,9	-9,9	-9,9

En comparación co resto do Estado Español, Galicia é a comunidade autónoma que máis CO₂ absorbe (representa o 20,9% do total de absorcións do Estado) e a que máis incrementou o seu nivel de absorción en termos absolutos respecto do ano 1990.

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

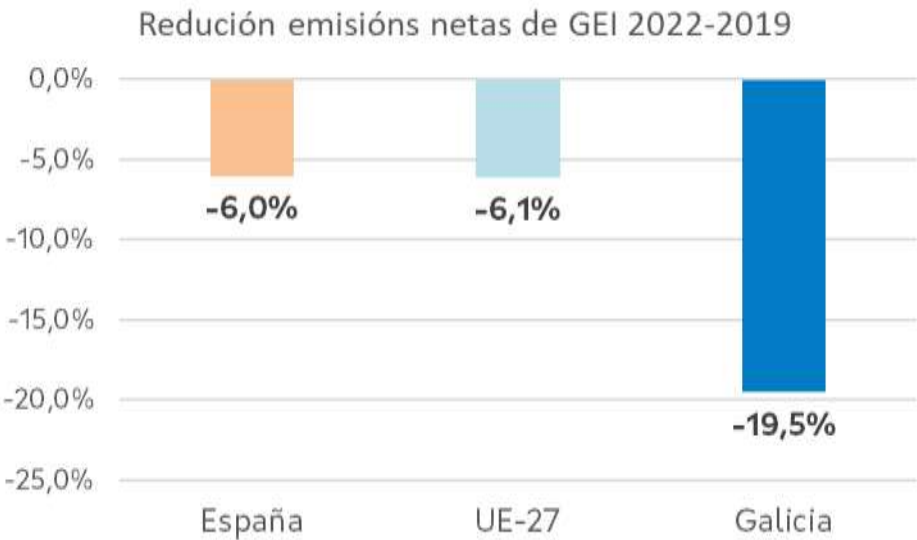
Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

O ESCENARIO POSTERIOR Á PANDEMIA

Adicionalmente ao análise da evolución das emisións de gases de efecto invernadoiro respecto do ano de referencia 1990, cómpre mostrar a situación respecto do ano 2019, ano no que se aprobou a Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, e tamén ano previo á pandemia, o cal pode servir de referencia para avaliar a situación actual, unha vez que foi recuperada a normalidade en termos de actividade económica e de mobilidade.

A comparativa entre os niveis de emisión de GEI do ano 2019 e os do ano 2022 mostran novamente que Galicia tivo un comportamento máis favorable que o conxunto do Estado e da UE. Mentres que Galicia diminuíu en 2022 as súas emisións netas de gases de efecto invernadoiro nun 19,5% e as brutas nun 10,1% respecto ao ano 2019, España experimentou un descenso do 6% das súas emisións netas e dun 5% as emisións brutas no mesmo período. Polo que respecta á UE-27, o descenso foi dun 6,1% no caso das emisións netas de GEI e dun 5,9% para as emisións brutas.

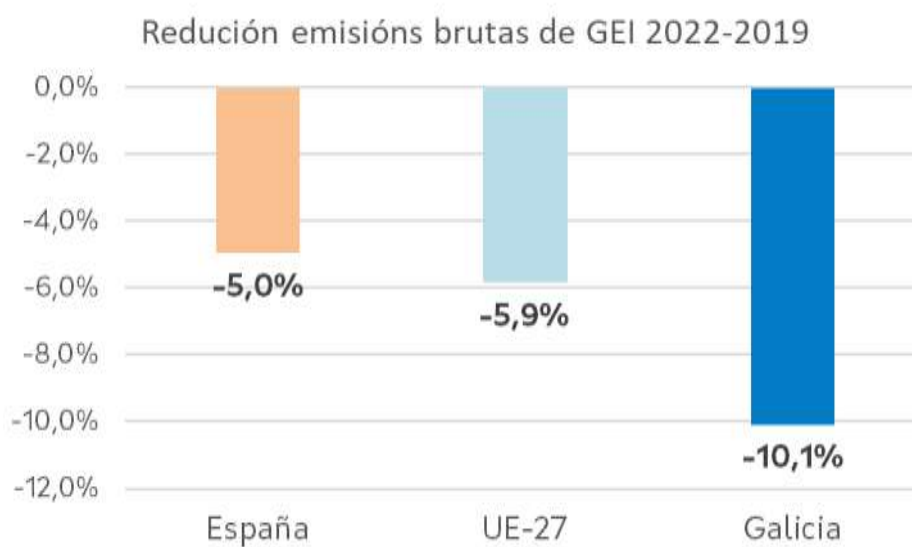
	2019	2022	VAR 2022-2019 (%)
Emisións netas GEI UE-27 (Mt CO _{2eq})	3.339,6	3.134,7	-6,1%
Emisións netas GEI España (Mt CO _{2eq})	262,5	246,7	-6,0%
Emisións netas GEI Galicia (Mt CO _{2eq})	11,9	9,6	-19,5%

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico e Agencia Europea de Medio Ambiente

	2019	2022	VAR 2022-2019 (%)
Emisións brutas GEI UE-27 (Mt CO _{2eq})	3.580,6	3.371,1	-5,9%
Emisións brutas GEI España (Mt CO _{2eq})	309,6	294,2	-5,0%
Emisións brutas GEI Galicia (Mt CO _{2eq})	21,6	19,5	-10,1%

Fonte: Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico e Agencia Europea de Medio Ambiente

4.- O PAPEL DE GALICIA NA LOITA FRONTE AO CAMBIO CLIMÁTICO: A ESTRATEXIA GALEGA DE CAMBIO CLIMÁTICO 2050

- ☉ A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 converte a Galicia nun polo de desenvolvemento de solucións ao problema do cambio climático.
- ☉ O obxectivo da neutralidade climática a nivel rexional situou a Galicia na vangarda da loita fronte ao cambio climático a nivel rexional.
- ☉ A estratexia avoga por unha transición socialmente xusta.
- ☉ Aposta pola gobernanza multinivel para aumentar o grao de implicación e ambición climática.

Galicia, a través da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, busca enviar un sinal claro a nivel nacional e internacional sobre o seu futuro, fixando como obxectivo a longo prazo ser unha rexión neutra en emisións, e convertendo a Galicia nun polo de desenvolvemento de solucións ao problema do cambio climático, a través do talento da súa comunidade científica e a implicación da sociedade nos cambios estruturais necesarios para acadar este ambicioso, pero necesario, obxectivo.

A EGCCE 2050 é ampla e concisa respecto das actuacións a desenvolver, tendo como principais características:

- Ser **pioneira**. - O obxectivo da neutralidade climática a nivel rexional situou a Galicia na vangarda da loita fronte ao cambio climático a nivel rexional.
- Ser **socialmente xusta**. - A estratexia avoga por unha transición socialmente xusta fronte aos cambios disruptivos que estamos a experimentar (redución das emisións si pero non a calquera prezo).
- Ter **carácter participativo**. - Organizáronse varias mesas de discusión e debate onde todos os axentes relacionados con cada un dos sectores contaron cun espazo común para identificar os retos na loita contra el cambio climático.
- Fomentar a **cooperación e sinerxías**. - O marco da estratexia é de utilidade para crear alianzas sólidas entre os distintos niveis de gobernanza, a sociedade civil, a comunidade científica e sectores económicos.
- **Actuar a nivel local**. - A colaboración cos Concellos é un aspecto fundamental para aumentar o grao de implicación e ambición climática. Galicia constitúe un exemplo internacional polo éxito conseguido na coordinación do Pacto das Alcaldías polo Clima e a Enerxía e a creación da Oficina Técnica do Pacto das Alcaldías. A consecución dos compromisos locais na acción fronte ao cambio climático materializouse nos 262 Plans de Acción para a Enerxía Sostible e o Clima (PACES) elaborados.

BLOQUES DE ACTUACIÓN E OBXECTIVOS

A EGCCE estruturouse nos seguintes 4 bloques de actuación que abranguen as distintas dimensións necesarias para garantir unha transición ecolóxica socialmente xusta cara unha Galicia climaticamente neutra, resiliente, circular e sustentable

MITIGACIÓN das emisións de gases de efecto invernadoiro.

ADAPTACIÓN aos seus impactos.

INVESTIGACIÓN das súas causas, evidencias e efectos.

DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN para acadar unha sociedade formada, sensibilizada e resiliente a este fenómeno.

Para cada un destes bloques definíronse unha serie de obxectivos e liñas de actuación, cun total de 10 obxectivos e 34 liñas de actuación.

No ámbito da MITIGACIÓN:

O1: Reducir drasticamente as emisións de GEI

LA1: Implantar a cultura da eficiencia enerxética na sociedade

LA2: Camiñar cara un modelo enerxético baixo en emisións

LA3: Incrementar a competitividade da industria diminuindo a súa pegada de carbono

LA4: Aumentar as alternativas dispoñibles a favor dunha mobilidade sustentable

LA5: Converter o sector primario en hipocarbónico

LA6: Menos residuos, menos emisións

O2: Aumentar a absorción de CO2 mediante unha xestión sostible do territorio

LA7: Cuantificar as emisións/absorcións asociadas aos usos do solo

LA8: Mellorar a capacidade de absorción do sector forestal e fomentar os produtos madereiros como depósitos de carbono

LA9: Infraestruturas Verdes como provedoras dos servizos ambientais e a protección da biodiversidade

LA10: Posta en valor doutras reservas de carbono

No ámbito da ADAPTACIÓN:

O3: Desenvolver e manter redes de observación e modelos climáticos adaptados a Galicia

LA11: Consolidar unha estrutura de redes de observación como instrumento de mellora da monitorización

LA12: Dispoñer de modelos climáticos como ferramenta de apoio á planificación

O4: Aumentar a resiliencia ao cambio climático

LA13: Fomentar unha estrutura territorial resiliente e con capacidade de adaptación ao cambio climático

LA14: Promover a conservación e o uso eficiente dos recursos naturais

LA15: Reducir a vulnerabilidade do territorio ante os riscos xerados polo cambio no clima

LA16: Reducir a vulnerabilidade da poboación ante os riscos xerados polo cambio no clima

LA17: Promover a conservación e o uso eficiente dos recursos hídricos

O5: Desenvolver unha xestión adaptativa sectorial para garantir o posicionamento futuro dos sectores relevantes para Galicia

LA18: Consolidar unha xestión sustentable da pesca, do marisqueo e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta el posicionamento actual do sector a longo prazo

LA19: Conseguir un sector agrícola adaptado ao cambio climático

LA20: Integrar a adaptación ao cambio climático na planificación sectorial do turismo e adaptar a actividade turística para minimizar o seu impacto

LA21: Incrementar a resiliencia climática da rede de transporte e comunicacións de Galicia

LA22: Avanzar cara á transición do sistema enerxético galego desde a adaptación do sector

LA23: Optimizar a xestión forestal sustentable como ferramenta de adaptación ao cambio climático dos montes galegos

No ámbito da INVESTIGACIÓN:

O6: Aumentar a capacidade de Galicia en investigación e innovación en materia de cambio climático

LA24: Elaborar e manter o mapa de coñecemento e capacidades de Galicia en materia de cambio climático

LA25: Promover a investigación e innovación en materia de cambio climático que permita aumentar o coñecemento e contextualización en Galicia

LA26: Mellorar os sistemas de monitoreo e seguimento dos efectos do cambio climático

O7: Fomentar unha transferencia de coñecemento activa e eficaz

LA27: Fomentar o intercambio de coñecemento entre os diferentes axentes cuxas competencias estean relacionadas co cambio climático

LA28: Integrar os resultados e avances da investigación na planificación sectorial e xeral de Galicia fronte ao cambio climático

No ámbito da DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN:

O8: Incidir na educación e concienciación social

LA29: Desenvolver actuacións de formación para adquirir capacidades e competencias en materia de cambio climático

LA30: Fomentar a sensibilización da cidadanía en materia de cambio climático

O9: Garantir o compromiso da Administración Pública Galega

LA31: Apostar por unha Administración Pública exemplar en materia de cambio climático

LA32: Dar difusión do papel de Galicia en materia de cambio climático e identificar sinerxias internacionais

O10: Impulsar a gobernanza climática

LA33: Crear unha liña de aplicación orzamentaria para a aplicación da Estratexia

LA34: Fomentar unha gobernanza multinivel e transversal

Estratexia Galega de Cambio Climático
e Enerxía 2050

NEUTRALIDADE CLIMÁTICA

MITIGACIÓN

ADAPTACIÓN

INVESTIGACIÓN

DIMENSIÓN SOCIAL, GOBERNANZA
E SENSIBILIZACIÓN

10 OBXECTIVOS

34 Liñas de actuación

170 Medidas

O seu desenvolvemento e implantación lévase a cabo a través de Plans Rexionais Integrados, con horizontes temporais mas curtos, co obxecto de facilitar a realización dunha avaliación continua e a introdución dos axustes precisos para maior eficacia da Estratexia na consecución do seus obxectivos.

O presente informe pretende facer unha avaliación na execución do [Plan Rexional Integrado 2019-2023 para o desenvolvemento e implantación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía](#).

Este Plan, recolle as medidas programadas dentro dos obxectivos de cada un dos bloques de actuación (mitigación, adaptación, investigación, dimensión social, gobernanza e sensibilización) e inclúe un total de 170 medidas específicas.

Todas esas medidas, presentáronse en diferentes fases de execución distinguíndose:

- *Medidas en implantación*, son accións específicas que se están a desenvolver.
- *Medidas en programación*, son aquelas identificadas en documentos de carácter estratéxico ou planificador con cargo a programas de financiamento concretos, que tamén se encontran en proceso de execución.
- *Medidas en estudio*, fan referencia a aquelas medidas propostas cuxa análise sería desenvolvida ao longo do horizonte temporal do Plan Rexional Integrado 2019-2023, pero que non están en execución, polo que non levan asignada aplicación orzamentaria nin indicador de execución¹.

¹ Naquelas medidas en estudio que aparece un indicador, trátase dunha mera proposta.

5.- AVALIACIÓN DO PLAN REXIONAL INTEGRADO 2019-2023

- ☉ Coa finalización do primeiro período do horizonte temporal da Estratexia preséntase a avaliación do Primeiro Plan Rexional Integrado 2019-2023.
- ☉ Con este Plan, Galicia ten avanzado positivamente na loita fronte ao cambio climático ao executar un total de 139 medidas e investir 1.139.148.301,77€.
- ☉ A Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 constitúe o instrumento de gobernanza que garante a coordinación dos distintos departamentos da Xunta para traballar xuntos

A execución do I Plan Rexional Integrado 2019-2023, de cara á consecución dos obxectivos determinados na Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, estivo marcado pola evolución na consecución das diferentes medidas, nos distintos graos de desenvolvemento e execución orzamentaria.

Cómpre destacar, de entre todas, o *DECRETO 130/2019, do 3 de outubro, polo que se aproba a Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050*, na que todos os departamentos que integran a administración e o goberno da Comunidade Autónoma están representados ao máximo nivel.

Dita aprobación marca un punto de inflexión no ámbito de gobernanza climática na nosa Comunidade. Dado o seu carácter sumamente transversal, o deseño e implantación de políticas efectivas de mitigación e adaptación ante o cambio climático implica a necesaria colaboración e participación da administración de todos os niveis e o conxunto da sociedade

Así, a Comisión interdepartamental configúrase como o órgano de coordinación e colaboración en materia de cambio climático, cuxo obxectivo é garantir a necesaria coordinación nas accións administrativas e de goberno, derivada da necesidade de dar cumprimento aos compromisos adquiridos ao aprobar a Estratexia, en cuxa composición estarán representados os distintos departamentos da Administración galega con implicación na loita fronte ao cambio climático.

Orzamento executado

🎯 O importe total do orzamento executado ascendeu a 1.139.148.301,77€ de orzamento executado, 91% do total orzamentado.

Como resultado do traballo e colaboración de ditos departamentos, acadáronse avances na consecución das diferentes medidas establecidas no Plan Rexional, materializados no importe total do orzamento executado, que ascendeu a 1.139.148.301,77€, supoñendo o 91% do total.

Medidas executadas

🎯 Executáronse un total de 139 medidas, que supoñen o 81% do total das medidas propostas.

Foron 139, as medidas que se executaron, ou continúan a executarse, supoñendo o 81% do total das medidas propostas neste primeiro Plan rexional.

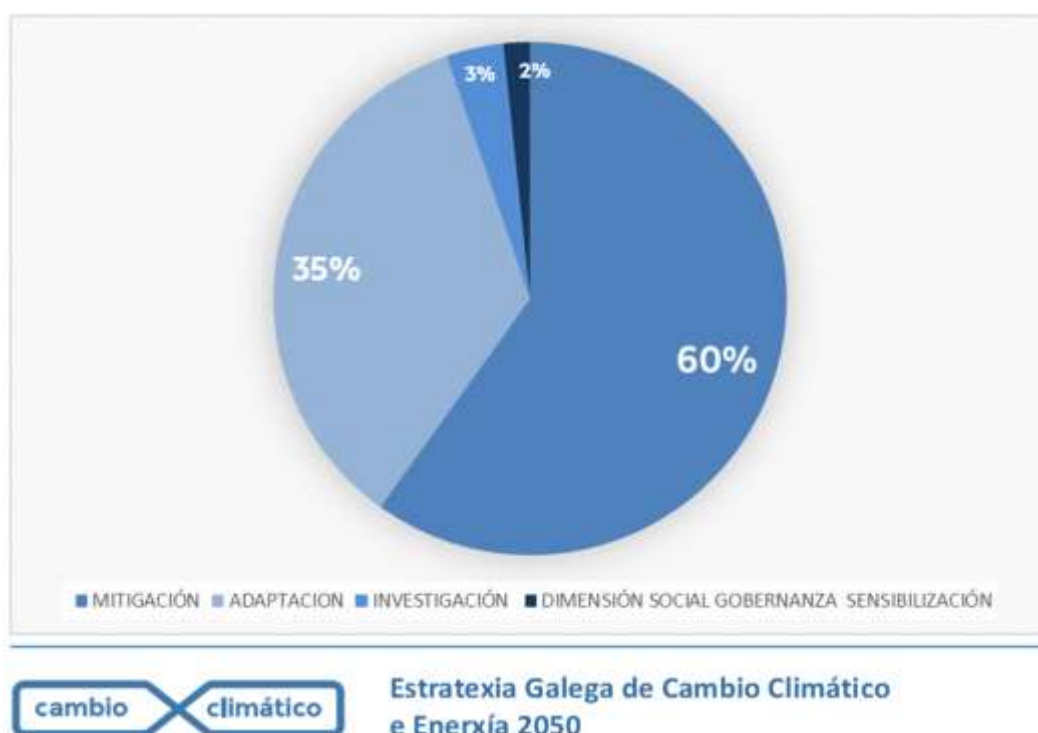

Execución orzamentaria por bloques

- 🎯 A maior execución corresponde ao bloque de MITIGACIÓN con 741.604.154,53 €
- 🎯 ADAPTACIÓN 338.277.439,26 €
- 🎯 INVESTIGACIÓN 23.399.196,97 €
- 🎯 DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN 35.867.511,62 €

A maior execución orzamentaria corresponde ao bloque de MITIGACIÓN, cun total de 741.604.154,53 € investidos, seguido do bloque da ADAPTACIÓN cun investimento de 338.277.439,26 €. Cun menor montante, aínda que tamén relevantes, foron os fondos executados en materia de INVESTIGACIÓN e DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN, con 23.399.196,97 € e 35.867.511,62 €, respectivamente.

MITIGACIÓN

No ámbito da MITIGACIÓN, destaca a Liña de Actuación 4: Aumentar as alternativas dispoñibles a favor dunha mobilidade sustentable, con 359.957.332,07 € executados, na que se inclúen medidas como a *Promoción da intermodalidade entre os diferentes tipos de transporte terrestre: Estacións intermodais* e o *Fomento do cambio modal a transportes máis eficientes impulsando o transporte colectivo*.

LA 4: Aumentar as alternativas dispoñibles a favor dunha mobilidade sustentable

359.957.332,07 € executados

Medidas resaltables:

- ⊗ Promoción da intermodalidade entre os diferentes tipos de transporte terrestre: Estacións intermodais
- ⊗ Fomento do cambio modal a transportes máis eficientes impulsando o transporte colectivo

A LA8: Mellorar a capacidade de absorción do sector forestal e fomentar os produtos madereiros como depósitos de carbono constitúe a segunda liña en importancia, tendo executados 101.385.014,00 €, con medidas como *Axudas para a reforestación e para a creación de superficies forestais arboradas*, *Fomento da silvicultura en bosques no medio rural* ou *Fomento do uso da madeira fronte a outros materiais* (*Axudas ás inversións en tecnoloxías forestais, procesado, mobilización e comercialización de produtos forestais*).

LA8: Mellorar a capacidade de absorción do sector forestal e fomentar os produtos madereiros como depósitos de carbono

101.385.014,00 € executados

Medidas resaltables:

- ⊗ Axudas para a reforestación e para a creación de superficies forestais arboradas,
- ⊗ Fomento da silvicultura en bosques no medio rural
- ⊗ Fomento do uso da madeira fronte a outros materiais (*Axudas ás inversións en tecnoloxías forestais, procesado, mobilización e comercialización de produtos forestais*).

Tamén a LA1: Implantar a cultura da eficiencia enerxética na sociedade, que inclúe medidas relevantes como *Medidas de eficiencia enerxética no sector residencial para reducir as emisións de carbono*, *Medidas destinadas á rehabilitación da envolvente das vivendas de protección oficial para reducir as emisións de carbono* ou *Dedución no IRPF para a mellora relacionada co aforro e a eficiencia enerxética* cun total de 100.593.842,56 €.

LA1: Implantar a cultura da eficiencia enerxética na sociedade

100.593.842,56 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Medidas de eficiencia enerxética no sector residencial para reducir as emisións de carbono,
- ☉ Medidas destinadas á rehabilitación da envolvente das vivendas de protección oficial para reducir as emisións de carbono
- ☉ Dedución no IRPF para a mellora relacionada co aforro e a eficiencia enerxética).

ADAPTACIÓN

No ámbito da ADAPTACIÓN, destacan tres liñas de actuación, sendo a primeira en execución orzamentaria, a LA23: Optimizar a xestión forestal sustentable como ferramenta de adaptación ao cambio climático dos montes galegos, con 280.789.874,43 € investidos. Esta LA, inclúe como medidas mais salientables *Actuacións directas en materia de prevención e extinción de incendios forestais, Apoio ás entidades locais para o desenvolvemento de actuacións de prevención de incendios forestais ou Fortalecemento da xestión forestal tendo en conta aspectos climáticos co fin de reducir principalmente os impactos asociados á seca e incendios.*

LA23: Optimizar a xestión forestal sustentable como ferramenta de adaptación ao cambio climático dos montes galegos

280.789.874,43 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Actuacións directas en materia de prevención e extinción de incendios forestais
- ☉ Apoio ás entidades locais para o desenvolvemento de actuacións de prevención de incendios forestais
- ☉ Fortalecemento da xestión forestal tendo en conta aspectos climáticos co fin de reducir principalmente os impactos asociados á seca e incendios.

A LA18: Consolidar unha xestión sustentable da pesca, do marisqueo e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta el posicionamento actual do sector a longo prazo, con 19.130.817,38 €, recolle medidas como o *Apoio á adaptación do sector marisqueiro ao cambio climático en Galicia* ou a *Análise dos impactos e vulnerabilidade do sector do marisqueo ante o cambio climático en Galicia para a avaliación de custes socioeconómicos e ambientais.*

LA18: Consolidar unha xestión sustentable da pesca, do marisqueo e a acuicultura que minimize os impactos do cambio climático e garanta el posicionamento actual do sector a longo prazo

19.130.817,38 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Apoio á adaptación do sector marisqueiro ao cambio climático en Galicia
- ☉ Análise dos impactos e vulnerabilidade do sector do marisqueo ante o cambio climático en Galicia para a avaliación de custes socioeconómicos e ambientais

Por último neste bloque, destacar a LA11: Consolidar unha estrutura de redes de observación como instrumento de mellora da monitorización, cuns 13.145.713,43 € executados, sendo a medida mais relevante, en termos de recursos asignados, o *Mantemento dos sistemas existentes de observación, redes de monitorización, bases de datos, etc.*, seguida de *Desenvolver unha cartografía a maior resolución e un visor compartido polos distintos departamentos da Xunta de Galicia para a monitorización e almacenamento de datos sobre o cambio climático e os seus efectos, incluíndo tanto variables climáticas e oceanográficas, como sociais, ambientais ou económicas.*

LA11: Consolidar unha estrutura de redes de observación como instrumento de mellora da monitorización

13.145.713,43 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Mantemento dos sistemas existentes de observación, redes de monitorización, bases de datos, etc.
- ☉ Desenvolver unha cartografía a maior resolución e un visor compartido polos distintos departamentos da Xunta de Galicia para a monitorización e almacenamento de datos sobre o cambio climático e os seus efectos, incluíndo tanto variables climáticas e oceanográficas, como sociais, ambientais ou económicas.

INVESTIGACIÓN

Respecto da INVESTIGACIÓN, na LA27: Fomentar o intercambio de coñecemento entre os diferentes axentes cuxas competencias estean relacionadas co cambio climático executáronse 21.982.088,38 €, en medidas como *Proxectos de I+D+I sobre aspectos relacionados co cambio climático*, *Unidades mixtas de investigación* ou *Fomentar a transferencia de coñecemento no sector sobre como afectará o cambio climático na industria forestal*.

LA27: Fomentar o intercambio de coñecemento entre os diferentes axentes cuxas competencias estean relacionadas co cambio climático

21.982.088,38 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Proxectos de I+D+I sobre aspectos relacionados co cambio climático
- ☉ Unidades mixtas de investigación
- ☉ Fomentar a transferencia de coñecemento no sector sobre como afectará o cambio climático na industria forestal

A outra das liñas a destacar neste bloque é a LA25: Promover a investigación e innovación en materia de cambio climático que permita aumentar o coñecemento e contextualización en Galicia. Nela executáronse 1.278.488,39 € para o desenvolvemento de actuacións en materia de *Investigación sobre o cambio climático e o sector forestal*, *o sector do viño*, *a industria forestal* e tamén *o sector pesqueiro*.

LA25: Promover a investigación e innovación en materia de cambio climático que permita aumentar o coñecemento e contextualización en Galicia

1.278.488,39 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Investigación sobre o cambio climático e o sector forestal, o sector do viño, a industria forestal e tamén o sector pesqueiro

DIMENSIÓN SOCIAL, GOBERNANZA, SENSIBILIZACIÓN

No último dos bloques, o relativo á DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN, tamén sobresaen dúas liñas de actuación. A LA31: Apostar por unha Administración Pública exemplar en materia de cambio climático, con medidas como *Actuacións de eficiencia enerxética en centros sanitarios, administrativos, sociais, educativos, uiniversitarios e culturais*, *Extensión do Plan de impresión* ou a *Implantación de boas prácticas nos postos de traballo*, cunha execución de 26.758.067,62 €.

LA31: Apostar por unha Administración Pública exemplar en materia de cambio climático

26.758.067,62 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Actuacións de eficiencia enerxética en centros sanitarios, administrativos, sociais, educativos, uiniversitarios e culturais
- ☉ Extensión do Plan de impresión
- ☉ Implantación de boas prácticas nos postos de traballo

A LA30: Fomentar a sensibilización da cidadanía en materia de cambio climático, cunha execución orzamentaria asociada de 3.837.537,23 €, contempla, como medidas mais destacables, as *Campañas de concienciación cidadá sobre a importancia de cambios de hábitos para a mitigación/adaptación fronte ao cambio climático* ou *Crear guías de boas prácticas de carácter divulgativo*.

LA30: Fomentar a sensibilización da cidadanía en materia de cambio climático

3.837.537,23 € executados

Medidas resaltables:

- ☉ Campañas de concienciación cidadá sobre a importancia de cambios de hábitos para a mitigación/adaptación fronte ao cambio climático
- ☉ Crear guías de boas prácticas de carácter divulgativo

Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050

MITIGACIÓN

6

52 medidas executadas

ADAPTACIÓN

17 medidas en estudo

44 medidas executadas

INVESTIGACIÓN

4

19 medidas executadas

DIMENSIÓN SOCIAL, GOBERNANZA E SENSIBILIZACIÓN

5

24 medidas executadas

Grao de execución das medidas do Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2019-2023 .

Fonte: Elaboración propia

Ámbito	Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2019-2023	Informe de avaliación 2019-2023
	Total orzamento	Total executado
MITIGACIÓN	749.100.554,69 €	741.604.154,53 €
ADAPTACION	434.867.785,23 €	338.277.439,26 €
INVESTIGACIÓN	45.133.916,36 €	23.399.196,97 €
DIMENSIÓN SOCIAL GOBERNANZA SENSIBILIZACIÓN	21.015.450,34 €	35.867.511,62 €

Grao de execución orzamentaria do Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2019-2023 .

Fonte: Elaboración propia